

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 292 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 86 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 145 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 61 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2549 : 17-21)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ที่กำหนดขนาดของ กลุ่มตัวอย่างตามตาราง เกรจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 50 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 83 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 35 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น มีขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 สํารวจประชากรผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดนํักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 รวมจํานวน 292 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจํานวน 86 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางจํานวน 145 คน และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่จํานวน 61 คน

1.2.2 กําหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจํานวน 168 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 40)

1.2.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จําแนกตามขนาดของสถานศึกษาจากสถานศึกษาทั้งหมด 292 โรงเรียน ดังนี้

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็กรวม 86 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 50 โรงเรียน
  - 2) สถานศึกษาขนาดกลางรวม 145 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 83 โรงเรียน
  - 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่รวม 61 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 35 โรงเรียน
- รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจํานวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 สํานักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จําแนกตามอำเภอที่ตั้งและขนาดโรงเรียน

อำเภอที่ตั้ง	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม
1. วาปีปทุม	21	36	14	71	12	20	8	40
2. บรบือ	19	34	13	66	11	19	7	37
3. พยัคฆภูมิพิสัย	17	24	14	55	10	14	8	32
4. นาเชือก	17	22	8	46	10	13	5	28
5. นาคูน	7	19	5	31	4	11	3	18
6. ยางสีสุราช	6	10	7	23	3	6	4	13
รวม	86	145	61	292	50	83	35	168

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 2 ข้อ คือ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต จำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็น

1. การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	จำนวน 15 ข้อ
2. การจัดโครงสร้างของสถานศึกษา	จำนวน 7 ข้อ
3. การสนับสนุนด้านงบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
4. การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	จำนวน 13 ข้อ
5. การสร้างขวัญและกำลังใจ	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
- ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากตำราสถิติสำหรับการวิจัยของ ประยูร อายนาม (2541 : 105-106) ; พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2544 : 85-86) และบุญชม ศรีสะอาด (2546 : 38-40)
- สร้างแบบสอบถามแต่ละตอนจากการศึกษาตามข้อ 1 และข้อ 2 รวมทั้งประยุกต์จากเครื่องมือสำหรับการวิจัยของ อนันท์ ยิ่งนอก (2544 : 182-195) ; บุญลือ ไชยจิต (2545 : 158-166) ; ขนิษฐา ดีวงศ์ (2546 : 145-157) และโยภา ศรีงาม (2548 : 175-187)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญแก้ไขและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

5.1 นายวัลลภ วรรณประเภาวี วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

5.2 นางอาภาภรณ์ อินเสมียน วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การสอนประถมศึกษา) ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาของแบบสอบถาม

5.3 นายสมจิต เมืองนาม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญโครงสร้างของแบบสอบถาม

6. ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างรวม 50 คน เพื่อหา

6.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยค่าสหพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) ปรากฏว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.41-0.73 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

6.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามฝากฝ่ายธุรการของสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 ฉบับ ด้วยผู้วิจัยเอง เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และนัดหมายขอรับคืนจากฝ่ายธุรการของแต่ละสถานศึกษาหลังจากแจกแบบสอบถามแล้ว 2 สัปดาห์

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละสถานศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ ปรากฏว่า ได้แบบสอบถามตอบคืนไม่ครบทุกฉบับจำนวน 12 ฉบับ ผู้วิจัยได้ขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามฉบับใหม่ พร้อมทั้งนัดหมายขอรับคืนในวันถัดไป จึงได้รับแบบสอบถามครบทั้ง 168 ฉบับ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ และจำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกต่อการกรอกข้อมูลในการวิเคราะห์

2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเฉพาะในตอนต้นที่ 2 ระดับบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 160)

ระดับบทบาท		ค่าคะแนน
มากที่สุด	ตรวจให้	5
มาก	ตรวจให้	4
ปานกลาง	ตรวจให้	3
น้อย	ตรวจให้	2
น้อยที่สุด	ตรวจให้	1

3. นำแบบสอบถามตอนต้นที่ 2 ที่ตรวจให้คะแนนแล้ว ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อหา

3.1 ระดับบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 161)

ค่าเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับบทบาท
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.2 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครู คือ

3.2.1 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้วยการทดสอบ t-test

3.2.2 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้วยการทดสอบ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ทางสถิติได้ทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe')

4. สรุปข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 โดยการพรรณนาวิเคราะห์ สรุปเรียงจากความถี่มากไปหาน้อย และใช้ร้อยละประกอบ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์รายข้อ กับคะแนนรวมทุกข้อ และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์ อัลฟา

2. สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอผลการวิจัย ได้แก่

2.1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นรายด้าน โดยรวม และรายข้อ

2.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้วยการทดสอบ t-test

2.2.2 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้วยการทดสอบ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติได้ทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่

2.3 สรุปข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยเรียงความถี่มากไปหาน้อย และใช้คำร้อยละ